

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kolttalain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan kolttalakeja muutettavaksi muun muassa siten, että kolttalain nojalla myönnettävien lainojen korkoa alennetaan yhdellä prosenttiyksiköllä nykyisestä. Muutoksen jälkeen lainan korko olisi kolme prosenttia. Kyläkokouksen päätösvaltaisuutta koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että kyläkokous on päätösvaltainen, kun paikalla on 10 täysi-ikäistä kylässä vakituisesti asuvaa kolttaa. Vapaaehtoisen velkajärjestelymenettelyn osalta kolttalain säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että valtionlainojen ja -saamisten lyhennysten ja koron suorittamisessa voidaan myöntää maksuvapautusten lisäksi myös lykkäyksiä. Ehdotuksen mukaan vapaaehtoisessa velkajär-

jestelyssä voidaan lainan lyhennykselle myöntää maksuvapautusta erityisen painavasta syystä, vaikka lainan esinevakuus tai lainalle liike- tai siihen verrattavassa toiminnassa annettu takaus turvaisi lyhennyksen maksun. Jos lainansaaja lopettaa valtionlainalla tuetun elinkeinon harjoittamisen, voidaan maksuvapautus myös tietyin edellytyksin myöntää. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi lainojen koron tarkistamisesta vuoden 2002 alusta lukien.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana sen jälkeen, kun Euroopan yhteisöjen komissio on hyväksynyt esitykseen sisältyvät muutokset.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Kolttalain (253/1995) 14 §:n mukaan kolttalain nojalla myönnettävien lainojen laina-aika on enintään 25 vuotta ja korko neljä prosenttia. Viime vuosien korkotasoa on ollut maatalouden ja poro- ja luontaiselinkeinotalouden lainoilla alhaisempi kuin kolttalain mukaisilla lainoilla. Tällä hetkellä maatalouden elinkeinonharjoittajan maksettavaksi on jäänyt kahden prosentin korko. Asuntolainat ovat korkotukilainoja ja myös niiden osalta asiakkaan maksettavaksi on jäänyt kahden prosentin korko korkotuen jälkeen. Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain mukaisen lainan korko on viitekorkosidonnainen, ja nykyisellä korkotasolla tämä tarkoittaa asiakkaan maksamaa noin 2—3 prosentin korkoa lainasta. Kolttalain 14 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että korkoprosentti on edelleen kiinteä, mutta sitä alennetaan yhdellä prosenttiyksiköllä nykyisestä

neljästä prosentista kolmeen prosenttiin. Kolmen prosentin korkosäännöstä sovelletaan myös jo myönnettyihin lainoihin. Tällöin kolttalaissa myönnettävät lainaetuudet tulevat vastaamaan nykyistä paremmin muiden vastaavien lakien suomia etuuksia.

Kolttalain 43 §:ssä säädetään kolttien kyläkokouksen osallistumisoikeudesta ja päätösvaltaisuudesta. Pykälän mukaan kyläkokous on päätösvaltainen, kun paikalla on 15 täysi-ikäistä kylässä vakituisesti asuvaa kolttaa tai heidän aviopuolisoaan. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että päätösvaltaisuuteen riittäisi 10 kolttaa. Kolttien asuttamat kylät ovat muuttotappiollisia ja väestömäärään verrattuna 15 kolttasaamelaisen vaatimus kyläkokoukseen on käytännössä vaikeata täyttää.

Kolttalain 60 §:ssä säädetään velkajärjestelyn keinoista ja mm. velkajärjestelyssä myönnettävistä maksuvapautuksista. Pykälän mukaan vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä valtionlainojen ja -saamisten takaisinmaksuaikaa voidaan pidentää, korkoa alentaa sekä

myöntää lyhennysten ja koron suorittamisessa maksuvapautuksia siten kuin asetuksella säädetään. Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain mukaan voidaan lyhennysten ja koron suorittamisessa myöntää maksuvapautusten lisäksi lykkäyksiä. Kolttalakiin ehdotetaan lisättäväksi samanlainen mahdollisuus myös lykkäysten myöntämiseen. Sekä kolttalaissa että porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslaissa on säädetty, että maksuvapautusta lainan lyhennykselle ei saa myöntää siltä osin kuin lainan esinevakuus tai lainalle liike- tai siihen verrattavassa toiminnassa annettu takaus turvaa lyhennyksen maksun. Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain mukaan maksuvapautus voidaan tästä huolimatta myöntää valtioneuvoston tarkemmin säätämällä tavalla. Myös jos lainansaaja on lopettanut elinkeinon harjoittamisen, maksuvapautus voidaan eräin edellytyksin myöntää porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain mukaan. Näitä poikkeusmahdollisuuksia ei ole ollut kolttalaissa. Lakien mukaiset velkajärjestelymenettelyt vastaavat muutoin pääosin toisiaan, ja lisäamalla myös kolttalakiin tämä poikkeusmahdollisuus saadaan lakien myöntämät etuudet tältä osin vastaamaan toisiaan. Tätä poikkeussäännöstä, jota ehdotetaan pykälän kolmanneksi momentiksi, on tarkoitus soveltaa lähinnä velallisen asunnon säilyttämiseksi ja lisäksi tilanteissa, joissa elinkeinotoiminnan jatkuminen voidaan saada turvatuksi velkajärjestelyllä. Näissä tapauksissa ratkaisuvälta voitaisiin säilyttää edelleen työvoima- ja elinkeinokeskuksella. Kolttalain mukaisille asioille on aina ollut tyypillistä se, että ne on kattavasti ratkaistu työvoima- ja elinkeinokeskuksessa ja järjestely on toiminut hyvin.

Kolttalain 68 §:ssä säädetään eräistä aikaisemman lainsäädännön mukaisista toimenpiteistä ja oikeussuhteista. Sekä kolttalakiin että porotalouslakiin ja luontaiselinkeinolakiin 19 kesäkuuta 1997 säädetyn muutoksen myötä korkoja tarkistettiin siten, että ennen 1 päivää tammikuuta 1996 syntyneiden valtion myyntihintasaamisten tai valtionlainojen korot olivat siirtymäkaudella enintään kaksi ja puoli prosenttia ja asuntolainojen korot enintään neljä prosenttia. Euroopan unioniin liittyttäessä Suomi sai liittymissopimuksen osana oikeuden kansallisesti myöntää tukea vai-

keuksissa olevien elinkeinonharjoittajien tukemiseksi vuoden 2001 loppuun asti. Säännös on ollut voimassa määräaikaisena sekä kolttalaissa että porotalouslaissa ja luontaiselinkeinolaissa. Nyt kolttalakiin ehdotettu säännös on otettu samassa muodossa myös porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslakiin. Samansisältöisen säännöksen voimassaoloa kolttalaissa on tarkoituksenmukaista jatkaa edelleen, sillä elinkeinonharjoittajien taloudelliset vaikeudet eivät ole vielä helpottaneet. Vuoden 2002 alusta alkaen korkoja voitaisiin tarkistaa valtioneuvoston asetuksella enintään kahdella prosenttiyksiköllä vastaamaan yleisessä korkotasossa mahdollisesti tapahtuneita muutoksia.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Kolttalain nojalla myönnettyjen lainojen yhteismäärä on tällä hetkellä noin 3,5 miljoonaa markkaa. Vuosittain uusia lainoja myönnetään noin miljoonalla markalla. Kolttalain nojalla myönnettävien lainojen korkoprosentin alentaminen yhdellä prosenttiyksiköllä vaikuttaisi siten, että vuosittain valtion korkotulot vähenisivät noin 35 000 markalla. Muilla esitykseen sisältyvillä ehdotuksilla ei ole valtiontaloudellisia vaikutuksia.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä.

Esityksestä on pyydetty lausunto kolttien luottamusmieheltä, kolttien kyläkokoukselta ja Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen maaseutuosastolta.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohdantana sen jälkeen, kun Euroopan yhteisöjen komissio on hyväksynyt esitykseen sisältyvät muutokset.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

*Lakiehdotus***Laki****kolttalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 24 päivänä helmikuuta 1995 annetun kolttalain (253/1995) 14 §:n 1 momentti, 43 §:n 2 momentti ja 60 §:n 1 momentti sekä
lisätään 60 §:ään uusi 3 momentti ja 68 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

14 §

Laina-aika ja korko

Laina-aika on enintään 25 vuotta. Lainan korko on kolme prosenttia.

43 §

Osallistumisoikeus ja päätösvalta

Kyläkokous on päätösvaltainen, kun paikalla on 10 täysi-ikäistä kylässä vakituisesti asuvaa kolttaa tai heidän aviopuolisoaan.

60 §

Velkajärjestelyn keinot

Vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä valtionlainojen ja -saamisten takaisinmaksuaikaa voidaan pidentää, korkoa alentaa sekä myöntää lyhennysten ja koron suorittamisessa maksuvapautuksia ja lykkäyksiä siten kuin asetuksella säädetään. Maksuvapautusta lainan lyhennykselle ei kuitenkaan saa myöntää siltä osin kuin lainan esinevakuus tai lainalle liike- tai siihen verrattavassa toiminnassa annettu takaus turvaa kyseisen lyhennyksen maksun. Vain erittäin painavasta syystä laina-aika voidaan vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä pidentää yli 14 §:n 1 momentissa

mainitun ajan.

Maksuvapautus voidaan 1 momentin toisessa virkkeessä säädetyn estämättä kuitenkin myöntää erityisen painavista syistä siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin määrätään. Jos lainansaaja on lopettanut valtionlainalla tuetun elinkeinon harjoittamisen, voidaan maksuvapautus 1 momentin toisessa virkkeessä säädetyn estämättä myöntää, jos:

1) lainansaaja on myynyt vakuutena olevan omaisuuden asuinrakennusta ja siihen liittyvää maa-alueetta lukuun ottamatta;

2) lainansaajan ei katsota kohtuudella selviytyvän lainan takaisinmaksusta pysyvän työkyvyttömyyden, pitkäaikaistyöttömyyden, huoltovelvollisuuden tai muun näihin verrattavan syyn vuoksi; ja

3) maksuvapautus tulee täysimääräisesti lainansaajan hyväksi parantamatta samalla muiden velkojien oikeutta saada saamisistaan maksu.

68 §

Eräät aikaisemman lainsäädännön mukaiset toimenpiteet ja oikeussuhteet

Vuoden 2002 alusta lukien korkoa voidaan yleisesti tarkistaa enintään kahdella prosenttiyksiköllä lainan myöntämisen jälkeen yleisessä korkotasossa tapahtuneita muutoksia vastaavasti. Myyntihinnan ja lainojen koron

yleisestä tarkistamisesta päättää valtioneu-
vosto.

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston
asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 15 päivänä joulukuuta 2000

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Sinikka Mönkäre*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

kolttalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 24 päivänä helmikuuta 1995 annetun kolttalain (253/1995) 14 §:n 1 momentti, 43 §:n 2 momentti ja 60 §:n 1 momentti sekä
lisätään 60 §:ään uusi 3 momentti ja 68 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

14 §

14 §

Laina-aika ja korko

Laina-aika ja korko

Laina-aika on enintään 25 vuotta. Lainan korko on neljä prosenttia.

Laina-aika on enintään 25 vuotta. Lainan korko on *kolme* prosenttia.

43 §

Osallistumisoikeus ja päätösvalta

Kyläkokous on päätösvaltainen, kun paikalla on 15 täysi-ikäistä kylässä vakituisesti asuvaa kolttaa tai heidän aviopuolisoaan.

Kyläkokous on päätösvaltainen, kun paikalla on 10 täysi-ikäistä kylässä vakituisesti asuvaa kolttaa tai heidän aviopuolisoaan.

60 §

60 §

Velkajärjestelyn keinot

Velkajärjestelyn keinot

Vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä valtiolainojen ja -saamisten takaisinmaksuaikaa voidaan pidentää, korkoa alentaa sekä myöntää lyhennysten ja koron suorittamisessa maksuvapautuksia siten kuin asetuksella säädetään. Maksuvapautusta lainan lyhennykselle ei kuitenkaan saa myöntää siltä osin kuin lainan esinevakuus tai lainalle liike- tai siihen verrattavassa toiminnassa annettu takaus turvaa kyseisen lyhennyksen maksun. Vain erittäin painavasta syystä laina-aika voidaan vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä pidentää yli 14 §:n 1 momentissa mainitun ajan.

Vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä valtiolainojen ja -saamisten takaisinmaksuaikaa voidaan pidentää, korkoa alentaa sekä myöntää lyhennysten ja koron suorittamisessa maksuvapautuksia *ja lykkäyksiä* siten kuin asetuksella säädetään. Maksuvapautusta lainan lyhennykselle ei kuitenkaan saa myöntää siltä osin kuin lainan esinevakuus tai lainalle liike- tai siihen verrattavassa toiminnassa annettu takaus turvaa kyseisen lyhennyksen maksun. Vain erittäin painavasta syystä laina-aika voidaan vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä pidentää yli 14 §:n 1 momentissa mainitun ajan.

Maksuvapautus voidaan 1 momentin toisessa virkkeessä säädetyn estämättä kuitenkin myöntää erityisen painavista syistä siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin määrätään. Jos lainansaaja on lopettanut valtionlainalla tuetun elinkeinon harjoittamisen, voidaan maksuvapautus 1 momentin toisessa virkkeessä säädetyn estämättä myöntää, jos:

1) lainansaaja on myynyt vakuutena olevan omaisuuden asuinrakennusta ja siihen liittyvää maa-aluetta lukuun ottamatta;

2) lainansaajan ei katsota kohtuudella selviytyvän lainan takaisinmaksusta pysyvän työkyvyttömyyden, pitkäaikaistyöttömyyden, huoltovelvollisuuden tai muun näihin verrattavan syyn vuoksi; ja

3) maksuvapautus tulee täysimääräisesti lainansaajan hyväksi parantamatta samalla muiden velkojien oikeutta saada saamisistaan maksu.

68 §

Eräät aikaisemman lainsäädännön mukaiset toimenpiteet ja oikeussuhteet

Vuoden 2002 alusta lukien korkoa voidaan yleisesti tarkistaa enintään kahdella prosenttiyksiköllä lainan myöntämisen jälkeen yleisessä korkotasossa tapahtuneita muutoksia vastaavasti. Myyntihinnan ja lainojen koron yleisestä tarkistamisesta päättää valtioneuvosto.

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.
